

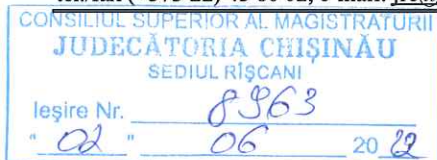
REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
sediul Rîșcani

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
office Rîșcani

Chișinău, str. Kiev, 3 Republica Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

Chisinau, Kiev 3, street, Republic of Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu 28, MD-2004

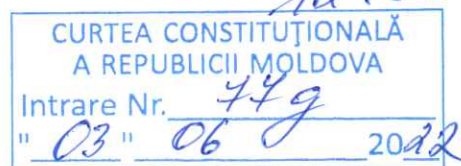
Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), expediază în adresa dumneavoastră sesizarea privind excepția de neconstituționalitate formulată în cadrul acțiunii în contencios administrativ a reclamantului Gîrlea Sergiu împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova, Consiliului Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă, Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoana terță: Serviciul de Informație și Securitate al RM, privind recunoașterea reclamantului ca fiind persoană cu dizabilitate de pe urma războiului, în timpul acțiunilor de luptă, stabilirea gradului de dizabilitate ca fiind obținut în urma acțiunilor de luptă pentru apărarea independenței și integrității teritoriale a Republicii Moldova, recuperarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică.

Anexă:

- copia actului judecătoresc (încheiere 3-3335/2019 din 19.05.2022).
- cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate din 17.05.2022.
- sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.
- cererea de chemare în judecată.

Judecător

Liudmila Holevițcaia

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Persoană fizică****1. Nume - GÎRLEA****2. Prenume - Sergiu****3. Adresă (va fi anonimizată)-****4. Telefon, e-mail (vor fi anonimizate)****5. Reprezentant (dacă este cazul) Avocata Culeac-Reul Natalia B.A.A. "GARANT"**
B.A.A. "GARANT"**A.2. Persoană juridică****1. Denumire și sediu****2. Numărul și data înregistrării****3. Numele administratorului****4. Telefon și e-mail****5. Reprezentant****6. Adresa reprezentantului (va fi anonimizată)****7. Telefonul și e-mail-ul reprezentantului (vor fi anonimizate)****A.3. Instanța de judecată - Judecătoria Chișinău****1. Denumirea instanței de judecată/sediu - sediul RÎȘCANI****2. Judecător/complet de judecată - Judecător HOLEVIȚCAIA Liudmila****4. Adresa instanței de judecată – mun.Chișinău str.Kiev 3****5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată - jrc@justice.md**

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

Prin prezenta, vă comunicăm, că Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani examinează cererea de chemare în judecată depusă de către GÎRLEA Sergiu către Ministerul Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova, **Consiliul Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă a Republicii Moldova, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, persoană Terță Serviciul de Informație și Securitate al Republicii Moldova și Mișcarea Refugiaților Transnistreni privind obligarea pîrîților emiterea actului administrativ cu privire la acordarea/stabilirea gradului de dezabilitate ca fiind obținut ca consecință în urma acțiunilor de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale ale Republicii Moldova și concomitent-ulterior cu stabilirea pensiei conform legislației în vigoare, cît și încasarea cheltuielilor de asistență juridică și încasarea cheltuielilor de judecată.**

Totodată vă comunicăm că GÎRLEA Sergiu este **veteran de război, participant la lupte pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale ale Republicii Moldova în cadrul Serviciului de Informație și Securitate al Republicii Moldova.**

În urma acțiunilor de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale ale Republicii Moldova, am fost rănit și contuzionat.

Comform certificatului nr.553560 Seria EM eliberat la data de 09.09.2010 de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și familiei, **Consiliul Republican de expertiză medicală a valabilității**, sunt încadrat în gradul II de invaliditate, boală obișnuită.

Conform legitimației de pensionar nr.100010 seria CN eliberată de Casa Națională de Asigurări Sociale Ciocana la data de 05.09.2011 sunt invalid de gr.II și stabilită pensia conform legislației în vigoare.

Sunt cavaler al Ordinul „Ștefan cel Mare”, decorat la 24 august 1992 de către Președintele Republicii Moldova d-l Mircea Snegur.

În conformitate cu prevederile art.8 alin.(2) a Legii Republicii Moldova „Cu privire la veterani” nr.190 din 08 mai 2003, sunt recunoscuți drept persoane cu dezabilități de pe urma războiului ;

e) persoanele participante la acțiunile de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale ale Republicii Moldova care au fost încadrate în grad de dezabilitate în urma rănirii, contuziei, schilodirii sau a unei afecțiuni contractate în timpul acțiunilor de luptă.

În conformitate cu prevederile art.2 al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului

²astă parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

Republicii Moldova nr.357 din 18.04.2018 „Cu privire la determinarea dizabilității”, Consiliul este instituție publică, subordonată Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova, unică abilitată cu funcții în domeniul determinării gradului de dezabilitate.

În conformitate cu prevederile art.6 pct.1) al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 18.04.2018 „Cu privire la determinarea dizabilității”, Consiliul asigură determinarea gradului de dezabilitate conform criteriilor aprobate, în baza dosarelor cetățenilor sau în prezenta acestora, la cerere.

Potrivit pct.44, cap.IV din Instrucțiunea privind determinarea gradului de dizabilitate (Anexa 3 la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 18.04.2018 „Cu privire la determinarea dizabilității”), se stabilește că, dezabilitatea cauzată de serviciul militar sau cel special este stabilită persoanelor care au îndeplinit serviciul militar sau special în organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice, trecute în rezervă care au suportat ; 5) *rănire, contuzie, schilodire sau afecțiune contractată în timpul acțiunilor de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale ale Republicii Moldova.*

Potrivit pct.45, cap.IV din Instrucțiunea privind determinarea gradului de dizabilitate (Anexa 3 la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 18.04.2018 „Cu privire la determinarea dizabilității”), stabilește clar că la setul de documente specificat în pct.12 se anexează, în mod obligatoriu, concluziile expertizei medico-militare în Forțele Armate, ale Ministerului Afacerilor Interne, ale Administrației Naționale a Penitenciarelor a Ministerului Justiției privind stabilirea legăturii cauzale a schilodirilor (rănilor, traumelor, contuziilor) și maladiilor (afecțiunilor) cu îndeplinirea obligațiilor serviciului militar sau special.

M-am adresat cu cerere pe 07.04.2022 către Comisiile medico-militare în Forțele Armate, ale Ministerului Afacerilor Interne, ale Administrației Naționale a Penitenciarelor a Ministerului Justiției și Serviciului de Informație și Securitate al Republicii Moldova prin care am solicitat în conformitate cu prevederile pct.45, cap.IV din Instrucțiunea privind determinarea gradului de dizabilitate (Anexa 3 la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 18.04.2018 „Cu privire la determinarea dizabilității”, să mă prezint la Comisiile medico-militare menționate mai sus, pentru a obține concluzia expertizei medico-militare.

Prin răspunsul Serviciului de Informație și Securitate al Republicii Moldova nr.20-G-254/22 din 14 aprilie 2022, mi se comunică că Serviciului de Informație și Securitate nu are competență pentru efectuarea exepțizei medico-militară solicitată, adică Serviciului de Informație și Securitate nu este indicat-prevăzut în prevederile pct.45, cap.IV din Instrucțiunea privind determinarea gradului de

dizabilitate (Anexa 3 la Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 18.04.2018 „Cu privire la determinarea dizabilității”).

Totodată prin răspunsul suplimentar al Ministerului Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova din 25.03.2022 cu nr.11/1019, ultimul abzaț, se menționează, că prin urmare, în lipsa concluziei expertizei medico-militare în Forțele Armate, ale Ministerului Afacerilor Interne, ale Administrației Naționale a Penitenciarelor a Ministerului Justiției privind stabilirea legăturii cauzale a schilodirilor (rănilor,traumelor,contuziilor) și maladiilor (afecțiunilor) cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu militar sau special, Consiliul a fost în imposibilitate să examineze cazul dat sub aspectul de afecțiune legată de serviciul militar sau special.

Totodată, prin răspunsul Serviciului de Informație și Securitate al Republicii Moldova nr.20-G-440 din 26 iulie 2021, mi se comunică, că întradevăr GÎRLEA Sergiu a fost numit în calitate de comandant al Grupului cu destinație specială a Ministerului Securității Naționale și în timpul acțiunilor de luptă din 1992 a suferit de contuzii cerebrale urmare a exploziilor de grenade, însă a refuzat spitalizarea și careva acte medicale nu s-au păstrat.

Din cele menționate, reiese, că concluzia expertizei medico-militare în Forțele Armate, ale Ministerului Afacerilor Interne, ale Administrației Naționale a Penitenciarelor a Ministerului Justiției privind stabilirea legăturii cauzale a schilodirilor (rănilor,traumelor,contuziilor) și maladiilor (afecțiunilor) cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu militar sau special, nu poate fi efectuată din motivul că nu am activat în aceste instituții, însă *Serviciul de Informație și Securitate nu are competență pentru efectuarea exepțizei medico-militară solicitată, pentru că Serviciului de Informație și Securitate nu este inclus-indicat- prevăzut în prevederile* pct.45, cap.IV din Instrucțiunea privind determinarea gradului de dizabilitate (Anexa 3 la Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 18.04.2018 „Cu privire la determinarea dizabilității”).

C. Obiectul sesizării³

Pct.45, cap.IV din Instrucțiunea privind determinarea gradului de dizabilitate (Anexa 3 la Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 18.04.2018 „Cu privire la determinarea dizabilității”), stabilește clar că la setul de documente specificat în pct.12 se anexează, în mod obligatoriu, concluziile expertizei medico-militare în Forțele Armate, ale Ministerului Afacerilor Interne, ale Administrației Naționale a Penitenciarelor a Ministerului Justiției privind stabilirea legăturii cauzale a schilodirilor (rănilor, traumelor, contuziilor) și maladiilor (afecțiunilor) cu îndeplinirea obligațiilor serviciului militar sau special.

³ Această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale ratione materiae. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

Prin prezenta, rog instanța de judecată, în conformitate cu Codul jurisdicției Constituționale, să sesizeze Curtea Constituțională a Republicii Moldova, prin Intermediul Curții Supreme de Justiție, în scopul efectuării controlul Constituționalității al unor norme de drept, care urmează a fi aplicate de către instanța de judecată.

Motiv a cererii servește faptul, că în procesul judecării pricinii civile la acțiunea lui GÎRLEA Sergiu către pîrîții - Ministerul Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova, Consiliul Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă a Republicii Moldova, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, urmează a fi aplicate norme de drept (pct.45, cap.IV din Instrucțiunea privind determinarea gradului de dizabilitate (Anexa 3 la Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 18.04.2018 „Cu privire la determinarea dizabilității”), stabilește clar că la setul de documente specificat în pct.12 se anexează, în mod obligatoriu, concluziile expertizei medico-militare în Forțele Armate, ale Ministerului Afacerilor Interne, ale Administrației Naționale a Penitenciarelor a Ministerului Justiției privind stabilirea legăturii cauzale a schilodirilor (rănilor, traumelor, contuziilor) și maladiilor (afecțiunilor) cu îndeplinirea obligațiilor serviciului militar sau special) **care sunt în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova.**

În drept i-mi întemeiez cererea în baza dispozițiilor art.12/1 din Codul de Procedură Civilă a Republicii Moldova, art.16,10,23,24,26,36,47,52,53,54,114,115,116,117,134,135 alin.1 lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Hotărîrea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016.

E. Argumentarea pretenției încălcări a unui sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește

În drept i-mi întemeiez cererea în baza dispozițiilor art.12/1 din Codul de Procedură Civilă a Republicii Moldova, art.16,10,23,24,26,36,47,52,53,54,114,115,116,117,134,135 alin.1 lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016.

realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru scopul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

Avocat
N. C. C. C.

[Signature]

Pe această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

ÎNCHIEIERE

19 mai 2022

mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani,
Președintele ședinței, judecător Liudmila Holveițaia,
Grefier Daniel Jioară,
în lipsa participanților la proces înștiințați legal,

examinând în ședință de judecată publică cererea reclamantului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, formulată în cadrul acțiunii în contencios administrativ a reclamantului Gîrlea Sergiu împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova, Consiliului Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă, Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță: Serviciul de Informație și Securitate al Republicii Moldova, privind recunoașterea reclamantului ca fiind persoană cu dizabilitate de pe urma războiului, în timpul acțiunilor de luptă, stabilirea gradului de dizabilitate ca fiind obținut în urma acțiunilor de luptă pentru apărarea independenței și integrității teritoriale a Republicii Moldova, recuperarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică,

a c o n s t a t a t:

Reclamantul, Gîrlea Sergiu, pe 17.07.2019, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova, Consiliului Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă, Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță: Serviciul de Informație și Securitate al Republicii Moldova, privind recunoașterea reclamantului ca fiind persoană cu dizabilitate de pe urma războiului, în timpul acțiunilor de luptă; obligarea pîrîților Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova, Consiliul Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă, Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind stabilirea gradului de dizabilitate ca fiind obținut în urma acțiunilor de luptă pentru apărarea independenței și integrității teritoriale a RM și concomitent cu stabilirea pensiei conform legislației în vigoare; încasarea de la pîrîții Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova, Consiliul Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă, Casei Naționale de Asigurări Sociale, în beneficiul lui Gîrlea Sergiu suma în mărime de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral; încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei; încasarea cheltuielilor de judecată.

În cadrul ședinței de judecată, din 17 mai 2022, reclamantul Gîrlea Sergiu a depus, prin intermediul avocatului său, cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor pct.45 din Instrucțiunea privind determinarea gradului de dizabilitate, Anexa nr.3 la Hotărîrea Guvernului nr.357 din 18 aprilie 2018.

Reprezentantul reclamantului, avocatul Natalia Culeac-Reul, a susținut cererea înaintată, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Reprezentantului pârâtului Consiliului Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă a Republicii Moldova, Cecan Stela, a lăsat soluționarea cererii la discreția instanței de judecată.

Reprezentantului persoanei terțe, A.O."Mișcarea Refugiaților Transnistreni", Anatolie Bîzgu, a susținut cererea și a solicitat admiterea acesteia.

3
Reprezentanții părților și a persoanei terțe, fiind legal citați, în ședința de judecată nu s-au prezentat.

Examinând cererea reclamantului Gîrlea Sergiu, audiind opinia participanților la proces, studiind materialele dosarului, normele legii aplicabile, judecătorul consideră că cererea este întemeiată și pasibilă de admis, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art.169-171.

Codul administrativ nu reglementează procedura ridicării excepției de neconstituționalitate, fiind, prin urmare, aplicabile prevederile Codului de procedură civilă.

Articolul 12¹ CPC prevede: (1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. (2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate. (3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile. (4) Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei. (5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Examinând cererea reclamantului Gîrlea Sergiu în coraport cu circumstanțe cauzei, instanța de judecată, reținînd întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse în art.135 alin.(1) lit.a) din Constituția Republicii Moldova; excepția este ridicată de către una din părți – reclamantul Gîrlea Sergiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și nu există o hotărîre anterioară a Curții, avînd ca obiect prevederile contestate - consideră că cererea este pasibilă de admis.

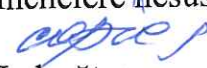
În baza celor expuse și conform prevederilor art.art.195, 230, 241 din Codul administrativ al Republicii Moldova, art.art.12¹, 269-270 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

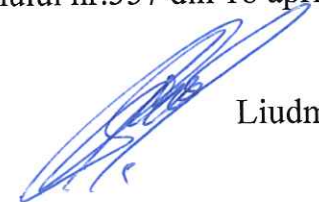
d i s p u n e:

Cererea părții reclamante privind ridicarea excepției de neconstituționale, se admite.

Se transmite Curții Constituționale sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor pct.45 din Instrucțiunea privind determinarea gradului de dizabilitate, Anexa nr.3 la Hotărîrea Guvernului nr.357 din 18 aprilie 2018.

Încheiere nesusceptibilă de atac.

Judecător

Liudmila Holveițaia